

Dybt indgreb i overenskomstgrundlaget

Ved de sidste tre overenskomstindgreb har socialdemokratiet forsøgt at gøre en dyd ud af, at deres angreb på lønnen ikke medførte afgørende indgreb i overenskomsternes eller lønsystemernes opbygning. Indgrebene blev stort set »begrænset« til at diktere de generelle lønsatser og lod resten af overenskomsternes udformning uantastet.

Hvis dette kan siges at have været en dyd, så har socialdemokratiet den i hvert fald ikke længere. Først med det 7 ugers midlertidige lønstop og nu med stoppet for lønstigninger i resten af overenskomstperioden fjerner regeringen væsentlige dele af grundlaget for overenskomsterne. Samtidig proklameres det, at denne politik skal fortsætte i en flerårig periode.

Lovforslaget indebærer, at så at sige alle muligheder for lønfremgange i overenskomstperioden sættes ud af kraft. Det er et dybt indgreb i de eksisterende lønsystemer. En række centrale områder for fagforeningers og arbejdspladser aktiviteter angribes. Løfteparagraffen, de ½- og ¼-årige lønforhandlinger, forhandling af akkorder, bonusaftaler m. m. Alene for metal-området sættes ca. ¼ af lønsystemets bestemmelser ud af kraft.

Disse angreb truer med at gøre fagforeningerne til selskabelige foreninger, hvis de ikke tilbagevises gennem lønarbejdernes konkrete aktiviteter.

Reallønnen

Regeringen hævder, at den disponible realløn frem til næste overenskomstsituation i marts 1981 vil falde med 5 pct. Fjernelsen af to dyrtidsportioner og af taktreguleringen medvirker stærkt hertil. Hvis lønstoppet bliver håndhævet og der ikke kommer nogen lønstigninger, så bliver faldet i den disponible realløn 7 pct. da regeringen har regnet med, at stoppet ikke ville blive totalt.

Regeringen regner endvidere med, at der ikke kommer nogen realprisstigninger på olien i den resterende periode. Det er helt urealistisk, men tjener selvfølgelig tilsløringens sag. Det er mere realistisk at regne med en 30 pct.s stigning svarende til et reallønsfald på 2 pct. Det er ikke anfægtet af regeringen i udvalgsbehandlingen. Herefter kan man altså regne med et reallønsfald på 9 pct.

Hvis skat og husleje holdes uden for vurderingen af den disponible realløn som følge af, at folk ikke kan gøre ret meget for at spare på huslejen eller skatten, så vil faldet i den disponible realløn frem til næste overenskomstsituation ikke falde med regeringens hævdede 5 pct. derimod med 11-12 pct.

Så slemt kommer det ikke til at gå, men det skyldes ikke regeringen. Det skyldes, at lønarbejderne har været stærke nok til at tilkæmpe sig lønforhøjelser. Lønglidningen bliver større end ventet af regeringen. Hvis den skønnede udvikling i lønglidningen (på baggrund af DAs statistikker) holder stik, så bliver faldet i den disponible realløn ikke 18 pct., men derimod nærmere 15 pct.

Fortsat lønglidning

Svaret fra lønarbejderne og fagforeningerne må være forstærket kamp for at fastholde lønglidningen og dyrtidsportionernes udbetaling, så disse 15 pct.s forringelse begrænses yderligere. Forsøget på at stoppe lønudviklingen skal sprænges.

Venstresocialisterne vil støtte denne kamp og afviser den borgerlige krisepolitik, som dette socialdemokratiske lovforslag er udtryk for.

Socialdemokratiets sidste ændringsforslag

Mindretallet kan selvfølgelig hilsé velkommen, at regeringen nu selv foreslår en begrænsning af indgrebet lige før betækningsafgivelsen. Alligevel er der tale om et omfattende indgreb, som mindretallet vil stemme imod ved 3. behandling i overensstemmelse med venstresocialisternes konsekvente modstand imod den borgerlige lønpolitik og de dertil knyttede angreb på dyrtidsreguleringen.

Det skal kort citeres, hvad LOs formand sagde om dyrtidsreguleringen ved LOs kongres:

»Overskudsdelingen skal ikke gennemføres på bekostning af dyrtidsreguleringen. Selv om ordningen er mangelfuld, fordi der ikke sker løbende opjustering af reguleringsbeløbet, er dyrtidsreguleringen alligevel det mest solidariske element i hele vort lønsystem. Det er de lavest lønnede, der får mest ud af ordningen, og det skal der ikke handles med for at få overskudsdelingen igenem«. (Information den 12. oktober.)